

Huvudman

Svartlå-Sandträsk ekonomiska
föreningen
Org.nr. 769608-1434

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Tankeborgen Svartlå Fria i Bodens kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Svartlå-Sandträsk ekonomiska föreningen att senast den **6 februari 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande elevhälsa och särskilt stöd. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Svartlå-Sandträsk ekonomiska föreningen inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Svartlå-Sandträsk ekonomiska föreningen ska vidta följande åtgärder

Elevhälsa

1. Se till att skolan har tillgång till kurator och skolpsykolog i elevhälsan. Huvudmannen ska i samband med redovisningen inkomma med anställnings- eller uppdragsavtal som visar tillgången till kurator och skolpsykolog i verksamheten (2 kap. 25 § skollagen).
2. Se till att samtliga funktioner inom elevhälsan arbetar förebyggande och hälsofrämjande samt deltar i skolans kvalitetsarbete. Huvudmannen ska redovisa hur elevhälsan ges förutsättningar att arbeta förebyggande och hälsofrämjande samt delta i skolans kvalitetsarbete och hur detta arbete bedrivs på skolenheten. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (2 kap. 25 § skollagen).

Särskilt stöd

1. Huvudmannen ska se till att rektorn vid minst ett tillfälle innan den **6 februari 2026** informerar samtliga lärare och övrig skolpersonal

om skollagens bestämmelser om särskilt stöd och när personal ska anmäla till rektorn att en elev kan vara i behov av särskilt stöd. Huvudmannen ska dokumentera skriftligt när och hur informationen har förmedlats. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (2 kap. 34 a § samt 3 kap. 7 § skollagen).

2. Rektorn ska se till att en utredning om en elevs behov av särskilt stöd inleds för varje anmälan om behov av särskilt stöd som görs till rektorn eller den rektorn har delegerat uppgiften att ta emot anmälningar till. I varje utredning av behov av särskilt stöd som startas ska samråd ske med elevhälsan, såvida det inte är uppenbart obehövligt. Rektorn ska dokumentera hur många sådana anmälningar som inkommit under perioden den **14 november 2025 – 2 februari 2026** samt vilket datum en utredning har startats för respektive elev. Inkom med ovan angivna dokumentation i samband med redovisningen (3 kap. 7 § skollagen).
3. Rektorn ska starta en utredning av behov av särskilt stöd för elev 3. Inkom med en redogörelse för vilket datum en utredning har startats för eleven, samt, i förekommande fall, beslut om åtgärdsprogram eller beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram (3 kap. 7 och 9 §§ skollagen).

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Svartlå-Sandträsk ekonomiska föreningen en anmärkning avseende brist rörande extra studietid. Svartlå-Sandträsk ekonomiska föreningen ska senast den **6 februari 2026** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser extra anpassningar, undervisning och lärande, modersmålsundervisning, utrustning och lokaler samt ägar- och ledningsprövning.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till Skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (SI 2025:7247) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån uppgifter om eventuella missförhållanden hösten 2025 inlett en tillsyn av Tankeborgen Svartlå Fria i Bodens kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Tankeborgen Svartlå Fria följer gällande bestämmelser om tillgång till elevhälsa, extra anpassningar och särskilt stöd, extra studietid, undervisning och lärande, lokaler och utrustning samt modersmålsundervisning. Inom ramen för tillsynen har Skolinspektionen även genomfört en ägar- och ledningsprövning.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan samt med rektorn. Skolans rektor har därtill intervjuats i sin roll som representant för huvudmannen. Skolinspektionen har även genomfört en rundvandring i skolans lokaler. Tillsynen har skett mellan den 9 september 2025 och den 22 september 2025. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat en förteckning över undervisande personal och personal i elevhälsan, klassscheman, huvudmannens beslutade timplan, uppgift om vilka elever på skolan som har pågående åtgärdsprogram samt ett antal tidigare åtgärdsprogram. I ägar- och ledningsprövningen har Skolinspektionen granskat registerutdrag från Bolagsverket, Polismyndigheten, Skatteverket och Upplysningscentralen (UC). Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

I de fall Skolinspektionen refererar till enskilda elever benämns de med siffror enligt elevförteckning kommunicerad med huvudmannen inför beslutet (aktbilaga 15).

Föreläggande

Elevhälsa

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av inskickad personalförteckning framgår att Tankeborgen Svartlå fria har tillgång till en skolsköterska. Enligt personalförteckningen är skolsköterskans tjänstgöringsgrad varierande och utifrån behov. Därutöver framgår att skolan har tillgång till skolläkare vid behov.

Av genomförda intervjuer framgår att eleverna på skolan känner till att skolan har en skolsköterska. Eleverna känner dock inte till huruvida skolan har tillgång till kurator eller specialpedagog. Enligt lärarna är skolsköterskan på skolan ungefär en gång per månad för att genomföra hälsosamtal och administrera vaccin. Lärarna uppger att skolsköterskan även har enskilda samtal och gruppsamtal med skolans elever. En lärargrupp uppger att skolan har tillgång till specialpedagog, kurator och psykolog vid behov via externa aktörer. Lärarna uppger att skolsköterskan är den ende av elevhälsorepresentanterna som deltar i skolans förebyggande och hälsofrämjande arbete.

Av intervju med skolsköterskan framgår att hen inte har träffat vare sig specialpedagog, kurator eller psykolog under de dryga två år som skolsköterskan har arbetat på skolan. Skolsköterskan deltar på elevhälsomöten tillsammans med rektor och lärare men uppger att hen inte deltar i något övergripande förebyggande arbete. Skolsköterskan uttrycker även att hen känner osäkerhet för att missa delar i elevhälsoarbetet i och med att det inte finns någon specialpedagog på skolan.

Skolinspektionen har även intervjuat två externa specialpedagoger som har uppdrag mot skolan. De uppger att de jobbar på rektorns uppdrag med olika typer av utredningar, till exempel dyslexi- och dyskalkyliutredningar. De har även genomfört utbildningar med skolans personal men de har inte någon pågående utbildningsinsats för tillfället. Specialpedagogerna uppger att de inte har träffat någon annan representant ur elevhälsan förutom rektorn, att de inte samverkar med övriga representanter inom elevhälsan eller deltar i skolans elevhälsoteamsmöten. Specialpedagogerna uppger även att de inte är involverade i något övergripande förebyggande arbete.

Rektorn uppger i intervju att hen anser att skolsköterskan arbetar förebyggande i och med de hälsosamtal som skolsköterskan har med eleverna. Rektor uppger vidare att skolan aldrig har anlitat en kurator för någon del i elevhälsoarbetet. Rektor uppger i komplettering att skolan har en överenskommelse med en psykolog men att psykologen inte har deltagit

i något förebyggande eller hälsofrämjande arbete. Det framgår även att senast skolan anlidade en psykolog var år 2021.

Rättslig reglering

Av 2 kap. 25 § skollagen framgår att det för eleverna i grundskolan ska finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsans arbete ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande och elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. Elevhälsans arbete ska bedrivas på individ-, grupp- och skolenhetsnivå och ske i samverkan med lärare och övrig personal. Elevhälsan ska vara en del av skolans kvalitetsarbete. Vid behov ska elevhälsan samverka med hälso- och sjukvården och socialtjänsten.

För medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog, kurator och specialpedagog eller speciallärare.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen inte uppfyller skollagens krav när det kommer till skolans elevhälsoarbete. Skolinspektionen kan inledningsvis konstatera att Tankeborgen Svartlå fria, trots uppgift om överenskommelse med kurator och psykolog, inte anlitar dessa funktioner i verksamheten. Baserat på detta bedömer Skolinspektionen att skolan i praktiken inte har tillgång till samtliga professioner inom elevhälsan. Skolinspektionen kan även konstatera att de professioner som finns inom elevhälsan, skolsköterska och specialpedagoger via extern aktör, inte haft någon kontakt med varandra, och att elevhälsan således inte samverkar med varandra. Utredningen visar vidare att det endast är skolsköterskan som deltar i skolans förebyggande och hälsofrämjande arbete, samt att elevhälsan inte deltar i skolans kvalitetsarbete.

Huvudmannen behöver säkerställa att elevhälsoteamet vid Tankeborgen Svartlå fria skola omfattar samtliga professioner och att elevhälsan kan tillgodose elevernas behov av psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan måste även ha de resurser som krävs för att kunna fullgöra sina uppgifter vad gäller det förebyggande och hälsofrämjande arbetet vid skolan, delta i skolans kvalitetsarbete och vara delaktig i skolans arbete med särskilt stöd.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Extra anpassningar

I elevintervjuer framkommer att eleverna på skolan kan få olika material, till exempel matematikböcker från högre såväl som från lägre årskurser, beroende på hur snabbt eleverna arbetar. Även de intervjuade lärarna uppger att eleverna ges extra anpassningar beroende på elevernas nivå samt att skolan använder extra anpassningar i form av till exempel bildstöd och skärmväggar. Lärarna uppger att de elever som har behov av extra anpassningar också erhåller dessa anpassningar.

Särskilt stöd

På frågan hur en utredning om behov av särskilt stöd går till uppger lärarna i en av intervjugrupperna att lärarna då går till rektorn som i sin tur kontaktar den externa elevhälsan. Lärarna uppger att de skriver ett "pedagogiskt underlag" och den externa specialpedagogen utgår från lärarnas underlag för att utreda elevens behov av särskilt stöd. Lärarna i intervjugruppen säger att enklare material, extra tid, extra personal för mer stöd och erbjudande om läxhjälp efter skolan är exempel på särskilt stöd som skolan kan erbjuda. I en annan intervjugrupp uppger en lärare att en pedagogisk kartläggning alltid föregår ett åtgärdsprogram. Lärarna i den gruppen kan dock inte ge exempel på några stödinsatser inom särskilt stöd som skolan använder sig av.

Vid tiden för tillsynen fanns det inte någon elev på skolan med ett pågående åtgärdsprogram. Det fanns heller inte någon elev med pågående utredning om behov av särskilt stöd. Lärarna i den ena intervjugruppen uppger dock att det fanns två elever på skolan som hade åtgärdsprogram under förra läsåret medan en lärare i en annan grupp uppger att ingen elev haft ett åtgärdsprogram under de tre år som läraren har arbetat på skolan. Skolsköterskan, som har arbetat på skolan i drygt två år, uppger vidare att hen aldrig har varit involverad i arbetet med åtgärdsprogram.

Av intervju med de två externa specialpedagogerna, som har anlitats av skolan i cirka tre år, framkommer att specialpedagogerna har anlitats för utredningar av till exempel dyslexi och dyskalkyli för totalt nio elever. De uppger dock att de aldrig har varit involverade i att utreda någon elevs behov av särskilt stöd. De har heller aldrig varit med i arbetet med att upprätta ett åtgärdsprogram för någon elev.

Rektorn uppger att skolans rutin för utredning om behov av särskilt stöd går ut på att lärarna träffas och pratar varje morgon och rådfrågar varandra. Några andra rutiner finns enligt rektorn inte. Vidare uppger

rektorn att hen inte kommer ihåg när skolan senast hade en elev med åtgärdsprogram. Rektorn vet heller inte om skolan har haft elever som har utretts för behov av särskilt stöd.

Skolinspektionen har efterfrågat de tre åtgärdsprogram som senast upprättats på skolan. Huvudmannen har skickat in åtgärdsprogram som är daterade 2018.

Situationen för elev 3

Av intervju med elever framkommer att elev 3 använder sig av undervisningsmaterial avsett för en lägre årskurs. Vid intervju med lärare uppger en lärare att elev 3 kommer att ha svårt att nå betygskriterierna för årskurs 6, och att en extern utredning visar att eleven har inlärningssvårigheter. Lärarna säger att de därför gett eleven extra hjälp på lektionerna som en extra anpassning, och att eleven har haft denna anpassning sedan hösten 2024. En lärare uppger att elevens situation har tagits upp med skolans rektor och enligt läraren bör eleven ha ett åtgärdsprogram.

Av intervju med skolsköterskan framkommer att skolsköterskan anser att elev 3 är i behov av extra hjälp. Rektorn uppger att elev 3 inte kommer att klara betygskriterierna för årskurs 6. Enligt rektorn har eleven insatser i form av anpassat material. Av intervju med de externa specialpedagogerna framkommer att de inte har någon kännedom om eleven eller dennes situation.

Rättslig reglering

Av 2 kap. 34 a § skollagen följer att huvudmannen ska se till att all personal i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet.

Av 3 kap. 5 § skollagen framgår att om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Av 3 kap. 7 § skollagen följer bland annat att om det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövligt. Om en

utredning visar att eleven är i behov av särskilt stöd ska eleven ges sådant stöd.

Av 3 kap. 9 § skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn.

Av läroplanen framgår att alla som arbetar i skolan ska uppmärksamma och stödja elever som är i behov av extra anpassningar eller särskilt stöd och samverka för att göra skolan till en bra miljö för utveckling och lärande. Lärarna ska samverka med andra lärare i arbetet med att nå utbildningsmålen, förordning (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2022 (Lgr 22), 2.2 Kunskaper).

Skolinspektionens bedömning

Extra anpassningar

Av utredningen i ärendet framkommer att eleverna på skolan erbjuds extra anpassningar i form av bland annat bildstöd, skärmväggar och anpassat material. Omständigheterna när det kommer till skolans arbete med extra anpassningar visar inte att huvudmannen brutit mot bestämmelserna och ärendet ska därför avslutas i denna del.

Särskilt stöd

Skolinspektionen bedömer att det saknas ett arbete med särskilt stöd på Tankeborgen Svartlå fria. Skolinspektionens utredning visar inledningsvis att skolan saknar en rutin kring anmälan och utredning om elevers behov av särskilt stöd. Som tidigare avsnitt har visat saknas även ett fungerande elevhälsoarbete på skolan. Elevhälsan har en central roll när det kommer till att utreda elevers behov av särskilt stöd. Bristerna i elevhälsoarbetet medför därmed att skolan saknar förutsättningar att arbeta med särskilt stöd i enlighet med lagstiftningen. En grundförutsättning för att komma till rätta med arbetet inom området särskilt stöd är således att skolan har ett fungerande elevhälsoarbete.

Vidare får det anses vara klarlagt att en utredning om behovet av särskilt stöd inte har genomförts på skolan på flera år. Att det förhåller sig så exemplifieras av att de specialpedagoger som skolan anlitar uppger att de inte har genomfört en utredning av behovet av särskilt stöd på de dryga tre år som de har arbetat mot skolan, samt att de åtgärdsprogram som huvudmannen har skickat in är daterade år 2018. Skolinspektionens

utredning visar att det finns åtminstone en elev på skolan som riskerar att inte nå betygskriterierna trots extra anpassningar, och som således ska utredas för behov av särskilt stöd.

Skolinspektionens utredning visar även att det bland skolans personal saknas kunskap om särskilt stöd och vad ett sådant stöd kan innebära.

Frånvaron av ett arbete med särskilt stöd medför att elever riskerar att inte få det stöd som de behöver och har rätt till. I och med att det inte finns någon rutin för arbetet med särskilt stöd, och att utredningar av elevers behov av särskilt stöd inte genomförs, följer att även resterande delar av stödkedjan, såsom upprättande, genomförande och utvärdering av åtgärdsprogram, uteblir. Frånvaron av åtgärdsprogram innebär även att elevers vårdnadshavare inte har möjlighet att ta del av, och eventuellt överklaga, de insatser som ska tillhandahållas.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Svartlå-Sandträsk ekonomiska föreningens verksamhet vid Tankeborgen Svartlå Fria uppfyller inte författningarnas krav vad gäller tillgång till elevhälsa eller särskilt stöd. Det finns därför skäl att förelägga Svartlå-Sandträsk ekonomiska föreningen att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Anmärkning

Extra studietid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Eleverna i mellanstadiet uppger att det finns möjlighet till läxhjälp efter skolan på torsdagar. Enligt eleverna har de möjlighet att sitta kvar så länge de behöver för att bli klara med den uppgift som de håller på med.

En lärare som undervisar i mellanstadiet uppger att den extra studietiden sker på torsdagar mellan klockan 14.00 och klockan 15.00. Läraren uppger att två av skolans lärare turas om att ansvara för den extra studietiden. Lärarna i mellanstadiet uppger att den extra studietiden inte är inlagd i elevernas scheman, vilket bekräftas av de scheman huvudmannen har skickat in till Skolinspektionen. Det är enligt lärarna även oklart huruvida eleverna har informerats om när den extra studietiden inträffar.

Rektorn uppger under intervjun att skolan erbjuder extra studietid två gånger i veckan, på tisdagar och torsdagar. När Skolinspektionens utredare informerar om att lärarna sagt att skolan erbjuder extra studietid en gång i veckan uppger rektorn att tiderna kanske har ändrats utan rektorns vetskap.

Rättslig reglering

Av 10 kap. 5 a § skollagen framgår att elever i årskurs 4–9 ska erbjudas att frivilligt delta i undervisning i form av extra studietid. Erbjudandet ska omfatta minst två timmar per vecka. Undervisningen ska anordnas under eller i direkt anslutning till skoldagen vid den skolenhet eleven tillhör.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med den extra studietiden. Såväl elever som berörs av den extra studietiden som lärare som ansvarar för undervisningen av densamma uppger under intervjuer att den extra studietiden genomförs en gång per vecka. Av intervju med lärarna är det även tydligt att den extra studietiden omfattar en timme per vecka. Av utredningen får det därmed anses vara klarlagt att skolan erbjuder extra studietid en timme per vecka. Eftersom elever i mellanstadiet ska erbjudas undervisning i form av extra studietid minst två timmar per vecka utgör detta en brist.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Svartlå-Sandträsk ekonomiska föreningens verksamhet vid Tankeborgen Svartlå Fria uppfyller inte författningarnas krav vad gäller extra studietid. Utredningen visar att dock att eleverna på skolan har möjlighet att delta på extra studietid men inte i tillräcklig omfattning. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och finner därför skäl att tilldela Svartlå-Sandträsk ekonomiska föreningen en anmärkning.

Områden utan konstaterade brister

Undervisning och lärande

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har efterfrågat en förteckning över den undervisande personalen på skolan. Av den inkomna handlingen framkommer att totalt fem lärare ansvarar för skolans undervisning. Samtliga lärare har lärarlegitimation.

Eleverna och lärarna uppger under intervjuerna att det alltid finns lärare på lektionerna och att lektioner inte behöver ställas in. Det finns heller inte något behov av vikarier på skolan. Vidare uppger lärarna att de kan genomföra allt centralt innehåll i respektive ämne. Av intervjuer med elever och lärare framgår bland annat att eleverna har simundervisning i ämnet idrott och hälsa, att eleverna redigerar bilder och filmer i ämnet bild samt att eleverna sjunger, spelar stränginstrument, trummor och piano inom musikundervisningen, vilket är centralt innehåll i aktuella kursplaner.

Huvudmannen har skickat in den av huvudmannen beslutade timplanen samt scheman för respektive klass eller undervisningsgrupp. Av timplanen framgår inte hur respektive ämne är fördelat för årskurs 6 med anledning av att skolan inte har några elever i årskurs 6 under innevarande läsår.

Rättslig reglering

Av 2 kap. 13 § skollagen framgår att endast den som har legitimation som lärare eller förskollärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen.

Av 2 kap. 15 § skollagen framgår att en legitimerad lärare har ansvar för den undervisning som han eller hon bedriver.

10 kap. 4 och 5 §§ skollagen framgår vilka ämnen undervisningen i grundskolan ska omfatta. Där anges att den totala undervisningstiden i grundskolan ska vara minst 6 890 timmar.

Av 10 kap. 8 § skollagen framgår att för varje ämne ska en kursplan gälla.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer att eleverna på skolan undervisas av legitimerade lärare utifrån det centrala innehållet i respektive ämne. Det framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område och ärendet avslutas därför i denna del.

När det kommer till undervisningstiden kan Skolinspektionen konstatera att eleverna erhåller den garanterade undervisningstiden i lågstadiet. Med anledning av att skolan saknar elever i årskurs 6 är undervisningstiden för eleverna i mellanstadiet inte helt fördelad ännu. Baserat på underlaget i ärendet bedömer dock Skolinspektionen att det inte framkommer att Svartlå-Sandträsk ekonomiska föreningen har brutit mot bestämmelserna när det gäller elevernas garanterade undervisningstid. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Lokaler och utrustning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Under besöket på Tankeborgen Svartlå fria genomförde Skolinspektionens utredare en rundvandring i skolans lokaler. Under rundvandringen besökte utredarna skolans idrottssal, sal för trä- och metallslöjd, kök med plats för elever att arbeta i under lektioner i hem- och konsumentkunskap, musiksall samt skolans bibliotek. Därtill har utredarna tagit del av utrustning för undervisning i ämnet bild, som bland annat förvaras i skolans korridorer.

Av den genomförda rundvandringen framgår att skolan har tillgång till en sal för trä- och metallslöjd, en idrottssal med ribbstolar, mattor, bollar, klubbor, rockringar samt ytterligare utrustning för rörelse, en musiksall samt musikutrustning i form av bland annat slagverk och trummor, keyboards och stränginstrument samt att skolan har ett fullt utrustat kök med plats för eleverna att arbeta under lektioner i hem- och konsumentkunskap. Skolan har även tillgång till ett bibliotek. Av intervju med elever och lärare, samt av information från rektorn under rundvandringen, framgår att eleverna även har textilslöjd i en intilliggande byggnad.

Rättslig reglering

Av 2 kap. 35 § skollagen framgår att för utbildningen ska de lokaler och den utrustning finnas som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Modersmålsundervisning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med elever och lärare framgår att det finns åtminstone en elev på skolan som har modersmålsundervisning. Eleven får sin undervisning i ämnet vid en annan skolenhet. De intervjuade lärarna uppger att kommunen och rektorn informerar eleverna om rätten till modersmålsundervisning.

Rättslig reglering

Av 10 kap 7 § skollagen framgår att en elev som har en vårdnadshavare med ett annat modersmål än svenska ska erbjudas modersmålsundervisning i detta språk om

1. språket är elevens dagliga umgängesspråk i hemmet, och
2. eleven har grundläggande kunskaper i språket.

En elev som tillhör någon av de nationella minoriteterna ska erbjudas modersmålsundervisning i elevens nationella minoritetsspråk.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Ägar- och ledningsprövning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har som en del av tillsynen genomfört en ägar- och ledningsprövning avseende huvudmannen och de personer som ingår i huvudmannens ägar- och ledningskrets. Ägar- och ledningsprövningen har omfattat en prövning av såväl ägar- och ledningskretsens insikt som lämplighet. Prövningen har avsett både de fysiska personerna och den juridiska personen. I ärendet har skriftligt material inhämtats från huvudmannen samt från Bolagsverket, Polismyndigheten och Skatteverket. Vidare har kreditupplysningar inhämtats i ärendet.

Rättslig reglering

Av 26 kap. 3 § första stycket p 5 skollagen framgår att Skolinspektionen har tillsyn över att enskilda som godkänts av Skolinspektionen fortlöpande uppfyller kraven i 2 kap. 5 § skollagen.

Enligt 2 kap. 5 § första stycket skollagen får enskilda efter ansökan godkännas som huvudmän för bland annat grundskola.

Godkännande ska enligt 2 kap. 5 § andra stycket skollagen lämnas om den enskilde genom erfarenhet eller på annat sätt har förvärvat insikt i de föreskrifter som gäller för verksamheten, har ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten och i övrigt har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen.

Vidare krävs enligt 2 kap. 5 § tredje stycket skollagen att den enskilde i övrigt bedöms lämplig. I fråga om en juridisk person krävs att samtliga som anges i 2 kap. 5 a § andra stycket skollagen bedöms lämpliga. Vid lämplighetsbedömningen ska viljan och förmågan att fullgöra sina skyldigheter mot det allmänna, laglydnad i övrigt och andra omständigheter av betydelse beaktas.

Enligt 2 kap. 5 a § första stycket skollagen ska i fråga om en juridisk person prövningen enligt 5 § andra stycket 1 sammantaget avse 1. den verkställande direktören och andra som genom en ledande ställning eller på annat sätt har ett bestämmande inflytande över verksamheten, 2. styrelseledamöter och styrelsesuppleanter, 3. bolagsmännen i kommanditbolag eller andra handelsbolag, och 4. personer som genom ett direkt eller indirekt ägande har ett väsentligt inflytande över verksamheten.

I 2 kap. 5 a § andra stycket skollagen anges att i fråga om en juridisk person ska prövningen enligt 5 § tredje stycket avse de personer som anges i första stycket och den juridiska personen.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen har gjort bedömningen att följande personer tillhör ägar- och ledningskretsen: ordföranden UN, ledamöterna CS, PS, UA, JL, SG och JÖ, samt suppleanterna PB och ME. Skolinspektionen har inte funnit annat än att huvudmannen uppfyller bestämmelserna på området. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Rebecka Rasmuson

Rebecka Rasmuson

Beslutsfattare

Signerat av: Rebecka Rasmuson

X Oskar Holst

Oskar Holst

Föredragande

Signerat av: Oskar Holst

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Malin Tornberg medverkat.